

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДОКТОРАНСКА ПРОГРАМА „ПСИХОФИЗИОЛОГИЯ“

приета на заседание на НС на ИНБ – БАН, протокол № 13 /12.02.2026 г.

Област на висшето образование: 3. СОЦИАЛНИ, СТОПАНСКИ И ПРАВНИ НАУКИ

Професионално направление: 3.2. ПСИХОЛОГИЯ

Образователна и научна степен: ДОКТОР

Докторска програма: ПСИХОФИЗИОЛОГИЯ

Форми на обучение: Редовна / Задочна / Самостоятелна подготовка

Срок на обучение: 3 (4) години

Общ брой кредити: 200

Докторската програма „Психофизиология“ се реализира в професионално направление 3.2. Психология и е насочена към придобиване на образователната и научна степен „доктор“ – третата степен на висше образование.

Ведеща роля в обучението и подготовката на докторантите в докторската програма по „Психофизиология“ в ИНБ имат учените от направленията “Когнитивна психофизиология” и “Сензорна невробология”.

Психофизиологията е интердисциплинарна област на науката, която изучава влиянието на психологическите явления върху физиологичните процеси; ефекта на поведенческите, когнитивните, емоционалните и социалните фактори върху физиологичните процеси.

Програмата е единствена в България и има за цел повишаване на научноизследователската компетентност и квалификация на докторантите посредством придобиване на знания за основните методи, използвани в психофизиологичните изследвания, и възможностите за тяхното приложение при изследване на различни психологически, когнитивни, социално-емоционални и др. явления.

Сходни докторантски програми предлагат редица реномирани университет като Saybrook University (САЩ), Sapienza University of Rome (Италия), Università di Bologna (Италия), Eötvös Loránd University, Будапеща (Унгария), University of Jyväskylä (Финландия) и др.

Обучението в програмата подготвя висококвалифицирани специалисти с умения за самостоятелна научна и експериментална работа, както и способност за интердисциплинарно изследване на взаимодействието между психични процеси и физиологични механизми.

Учебните програми и целият образователен процес в Института се усъвършенстват непрекъснато, за да отговарят на най-съвременните достижения в невронауката. Този процес се отразява в избора на теми за докторантските дисертации и в индивидуалните планове за обучение.

Необходимостта от подготовка на специалисти с придобита образователна и научна степен „доктор“ по Психофизиология произтича от следните обстоятелства:

1. Необходимост от възпроизводство и развитие на хабилитирания преподавателски състав в професионално направление 3.2. Психология, в частност в научната специалност „Психофизиология“, чрез повишаване на квалификацията на млади преподаватели, асистенти и специалисти.
2. Потребност от висококвалифицирани преподаватели и изследователи за нуждите на висшите училища и научните институти на БАН.
3. Необходимост от усъвършенстване и актуализиране на специфичните за професионалната квалификация компетенции.

В процеса на разработване на докторската дисертация по актуални научни проблеми докторантите преминават обучение по общообразователна и индивидуална научна програма, насочена към:

- формиране на компетенции за прилагане на съвременни подходи и методи за планиране, структуриране и провеждане на научни изследвания;
- анализ, интерпретация и статистическа обработка на данни;
- научна аргументация и критична оценка на резултатите от изследванията;

Изборът на тема на дисертационния труд е съобразен с тематиката на текущо финансираните научни проекти в обучаващото звено и научните интереси на докторанта, което, от една страна, гарантира висока мотивация и устойчив интерес, а от друга – осигурява разработването на съвременни, релевантни и научно коректни изследвания.

Докторантите, успешно защитили докторската си дисертация, намират професионална реализация в системата на висшето образование, научните изследвания и приложната практика както в България, така и в чужбина.

Придобивайки образователната и научна степен „доктор“ по психофизиология, те получават възможност за:

- участие в научноизследователска и проектна дейност в научни звена и лаборатории;
- извършване на експертна и консултантска дейност в държавни, неправителствени и корпоративни организации;
- участие в международни научни мрежи и конференции;
- активно включване в различни форми на продължаващо обучение и професионално развитие.